

Henk Waldenmaier og hans fuchsia

”Fuchsia” - marts 2003

Af: Else Højbjerg

Når man går rundt i sin have, nyder stilheden, blomsterfloret og lader tankerne flyve, kan det vel af og til hænde at man begynder at undre sig over et eller andet, som man ikke tidligere har skænket en tanke.

Og for at blive i fuchsiaverdenen kunne det godt handle om, hvordan denne eller hin fuchsiasort har fundet vej til vores haver. Et er i hvert fald sikkert: Sorter opstår ikke af sig selv, kun ved menneskets indblanding. Ved krydsningsforsøg. Ved tålmodighed. Ved en forædleres entusiasme, erfaring og optimisme.

En af vor tids forældre er J. H. Waldenmaier. Han er hollænder, og vi kender alle sammen en eller flere af de fuchsiasorter, han har frembragt. De har alle det samme fornavn: WALZ, som er en sammensætning af forbogstaverne i familienavnet og navnene på Waldenmaiers børn: Waldenmaier/Aangeenbrug/Loomans/Zijl = WALZ. Derfor skal ordet altid skrives med store bogstaver, men desværre møder vi alt for ofte noget andet.

For nogle år siden var der en gevaldig debat om skrivemåden. Nogle mente, at man i henhold til ICNCP (International Code of Nomenclature for Cultivated Plants) ikke kunne tillade en skrivemåde baseret på store bogstaver. Andre ville gerne respektere forædlerens ønske. I dag er man så blevet enige om, at J. H. Waldenmaiers ønske om stavemåden WALZ alligevel ikke er i strid med reglerne i ICNCP !!

I Holland findes en fanklub: ”Freunde von Henk Waldenmaier”, hvis formål er at beskytte, samle og arbejde for udbredelsen af WALZ-sorterne - samt at være opmærksom på den rette skrivemåde.

Men nok så interessant er det, at Waldenmaier har skabt mere end 75 WALZ-sorter. I en del af krydsningerne har han anvendt *F. magdalenae* med slanke orange/orangerøde blomster. En vildart med hjemsted i Sierra Nevada 3000 m o. h.. Den vokser ved trægrænsen, har et utroligt svagt rodnet og er vanskelig at holde i kultur.

En anden vildart, en subspecie, *F. fulgens* var. *rubra grandiflora* med meget lange og slanke blomster udgør den ene halvdel af forældreparret i andre krydsninger. Den kommer fra Mexico, hvor man finder den 1450 - 2300 m o. h. Den stiller ikke store krav til vokseplads, bare den får plads nok. Den har naturligvis brug for vand og næringsstoffer, men den sørger selv for at gemme et lager i sine tykke rødder, knoldene.

Det vil altså sige, at Waldenmaiers sorter kan deles op i 2 grupper.

Planterne i den ene gruppe, som har *F. magdalenae* i stamtræet bør ikke skæres tilbage om efteråret, og det må tilstræbes at overvintre dem lyst, ved 5-10° og holde dem i vækst med vand og let gødning. Den anden gruppe består af alle de andre WALZ-sorter, og de skulle kunne overvintres på samme måde som resten af planterne i ens samling.

Som et led i sit forædlingsarbejde eksperimenterer, Henk Waldenmaier også med fordobling af chromosomtallet både i fuchsiasorter og i andre plantesorter. Kun fuchsiasorter med samme chromosomtallet lader sig krydse med hinanden.

Så disse forsøg indebærer sandsynligvis nye muligheder i fremtidens forædlingsarbejdet.

*Kildemateriale: Rundbrief sept. 2001, DDFGG: Jahrbuch, Fuchsienpost nr. 70, 2001
Schneidl: Wildformen der Fuchsie
DFS jubilæumsskrift.*

Nye oplysninger:

Til og med år 2001 har Waldenmaier brugt WALZ som fornavn for de nye sorter. Han oplyser nu, at han af personlige grunde fra 2002 vil bruge fornavnet **Herps**. - "Herps" er en lokal betegnelse for hans hjemby -. Waldenmaier vil fortsætte med at bruge navne på musikinstrumenter til nye sorter med afstamning fra *F. magdalanae*.

De første med det nye fornavn er allerede prøvet ved kåringen 13. juli 2002:

'Herps Mondharmonica'	'Herps Gamba'	'Herps Aulos'
'Herps Marimba'	'Herps Clavecimbel'	'Herps Gendir'
'Herps Kwikstep'	'Herps Buikorgel'	'Herps Bonang'